

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, ve věci

žalobce: **Z. H.**
bytem X
zastoupený Mgr. Tomášem Novotným, advokátem
sídlem Havlíčkovo náměstí 91, Havlíčkův Brod

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Kraje Vysočina**
sídlem Vrchlického 46, Jihlava

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované, který spočíval ve vykázání žalobce ze společného obydlí na adrese X dne 18. 6. 2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Dne 18. 6. 2024 v 10:40 hodin vykázala Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Kraje Vysočina, dle § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, žalobce ze

společného obydlí, konkrétně z rodinného domu na adrese X, jakož i z jeho bezprostředního okolí, a to na dobu 10 dnů. Proti vykázání podal žalobce dne 19. 6. 2024 písemné námitky podle § 44 odst. 5 zákona o Policii České republiky. Žalovaná námitky odmítla, o čemž byl žalobce informován prostřednictvím posouzení námitek proti vykázání ze dne 24. 6. 2024, č. j. KRPJ-72224-16/ČJ-2024-161616-PET.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce předně odkazuje na judikaturu správních soudů, podle které je vykázání ze společného obydlí považováno za zásah správního orgánu, který není rozhodnutím, a který je z podstaty věci namířen proti vykazovanému, přičemž vykazovaný je jím krácen na svých právech. Dle žalobce je nutné posoudit zákonnost tohoto zásahu. Žalobce má za to, že zásah byl nezákonný.
3. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nemůže být vykázání provedeno telefonicky. Právě k tomu však v posuzované věci došlo. Dne 18. 6. 2024 v 10:40 hodin byl žalobce telefonicky vykázán ze společného obydlí. Tato vada formy vykázání nemohla být přitom zhojena tím, že se žalobcem bylo téhož dne ve 12:00 hodin hovořeno i osobně a žalobce si současně převzal potvrzení o vykázání.
4. Z potvrzení o vykázání se podává, že vykázání mělo být učiněno za přítomnosti nezaujaté osoby, není však specifikováno, o jakou nezaujatou osobu se mělo jednat. Žalobce si přítomnosti jakékoli nezaujaté osoby není vědom. Potvrzení o vykázání je tak nepřezkoumatelné. Žalovaný měl prokázat přítomnost nezaujaté osoby v době, kdy k vykázání došlo podle potvrzení o vykázání, tj. dne 18. 6. 2024 v 10:40 hodin.
5. Z odůvodnění uvedeném v potvrzení o vykázání nevyplývají žádné skutečnosti ani žádné předchozí útoky, na základě kterých by bylo možno důvodně předpokládat, že by se vykázání mělo dopustit jakéhokoli, tím méně pak nebezpečného, útoku proti ohroženým osobám. Hlasitá hádka, při které bohužel může dojít i k nadávkám z obou stran, není důvodem, pro který by mohlo k vykázání dojít. Žalobce tak má za to, že nebyly dány důvody k vykázání.
6. Žalobce navrhuje soudu, aby určil, že zásah žalované byl nezákonný.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná považuje žalobu za nedůvodnou.
8. Co se týče formy vykázání, má žalovaná za to, že v posuzované věci nelze aplikovat žalobcem odkazovanou judikaturu správních soudů. Podle žalovaného žalobce opomíjí to, že podle § 44 odst. 4 zákona o Policii České republiky lze vykázat osobu i v její nepřítomnosti. Telefonní rozhovor policisty se žalobcem byl zaměřený na to, aby měl žalobce prostor se s právy a povinnostmi v souvislosti s jeho vykázáním seznámit osobně a bylo jen rozhodnutí žalobce, zda takovou možnost využije. Žalobce byl telefonicky upozorněn na fakt, že byl vykázán ze společného obydlí, a že si písemnosti související s vykázáním může převzít v budově obvodního oddělení policie (OOP).
9. K námitce nepřítomnosti nezúčastněné osoby žalovaná předně odkazuje na § 47 odst. 2 zákona o Policii České republiky, podle kterého nemusí policista splnit povinnost přibrat k úkonu nezúčastněnou osobu, hrozí-li nebezpečí z prodlení. Žalovaná dále uvádí, že v potvrzení o vykázání je jednoznačně uvedeno, že vykázání bylo provedeno za

přítomnosti nezúčastněné osoby. Faktem je, že zákon o Policii České republiky při výčtu náležitostí potvrzení o vykázání nepamatuje na povinnost uvést konkrétní nezúčastněnou osobu, která byla přítomna vykázání. V jejím neuvedení tak lze spatřovat pouze administrativní nesrovnalost.

10. K samotným důvodům vykázání žalovaná uvádí, že právní úprava vykázání nestanovuje policistovi lhůtu, ve které musí provést vykázání a je tak standardním postupem, že nejednali se o jednoznačný případ ihned v počátku šetření, dojde k vykázání i s delším časovým odstupem od počátku šetření daného incidentu. V případě vykázání žalobce lze shrnout, že byly rozhodné skutečnosti zjištěny zejména podáním vysvětlení paní H., která podala vysvětlení dne 17. 6. 2024 na OOP. Z jejího vyjádření je jednoznačně patrné rizikové chování žalobce směrem k její osobě. V incidentu mezi žalobcem a jeho manželkou policisté identifikovali znaky domácího násilí, které mělo psychickou formu, bez fyzických útoků, a které mělo podobu především výhrůžek fyzickou újmou nebo dokonce fyzickou likvidací. V den posledního incidentu, tedy 16. 6. 2024 měl žalobce své manželce vyhrožovat a vulgárně ji urážet. Podle žalované je odůvodnění vykázání v posuzované věci co do rozsahu, konkrétnosti a faktického obsahu nadstandardní.
11. Žalovaná tak navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přistoupil k posouzení jednotlivých žalobních námitek na základě skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu [§ 87 odst. 1, věta druhá zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Vzhledem ke splnění zákonných podmínek stanovených v § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl ve věci bez nařízení jednání.
13. Po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
14. K tomu, aby soud mohl ve věci meritorně rozhodnout, musí být kumulativně splněny podmínky důvodnosti ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu stanovené v § 82 s. ř. s. Dle tohoto ustanovení „[k]aždý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný“.
15. Jednotlivé podmínky ochrany podle § 82 a násl. s. ř. s. definuje konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu [srov. rozsudek ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65, publikovaný pod č. 603/2005 Sb. NSS; či z něj vycházející např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, publikované pod č. 2206/2011 Sb. NSS; rozsudek ze dne 30. 3. 2016, č. j. 2 As 325/2015-31; rozsudek ze dne 9. 11. 2016, č. j. 1 Afs 263/2016-11, následovně: „[Ž]alobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením (zásahem správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž ‚zásah‘ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí brozit opakování ‚zásahu‘ (6. podmínka)“ (rozsudek ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65, publikovaný pod č. 603/2005 Sb. NSS). Přitom platí, že není-li byt jen jediná z uvedených

podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout. Výše uvedené podmínky doznaly změn pouze v souvislosti s novelou s. ř. s. provedenou zákonem č. 303/2011 Sb., v jejímž důsledku se lze žalobou domáhat i pouhého určení, že zásah byl nezákonný. Šestá podmínka tedy od účinnosti této novely (ke dni 1. 1. 2012) při provádění testu nadále aplikována není.

16. Prvním předpokladem věcného projednání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem tedy je, že se o takový zásah vůbec může jednat. První dvě podmínky v projednávané věci zcela jednoznačně naplněny jsou. Předmětným vykázaním byl žalobci uložen zákaz zdržování se ve svém dosavadním obydlí, čímž byl žalobce nepochybně na svých právech zkrácen. Vykázání pro něj představovalo závažný zásah do soukromého a rodinného života, když musel opustit svůj domov a ztratil faktickou možnost vykonávat svou rodičovskou odpovědnost vůči svým nezletilým dětem. Splněna je i čtvrtá podmínka, neboť vykázaní má povahu faktického pokynu, který není rozhodnutím (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 6 As 62/2012-18), a je zaměřeno přímo proti žalobci, jenž je jeho jediným adresátem, čímž je splněna i podmínka pátá. Zbývá tedy posoudit, zda zásah, jenž byl vůči žalobci orgánem veřejné moci učiněn, byl zásahem zákonným či nikoliv, a zda tak došlo i k naplnění podmínky třetí definované § 82 s. ř. s.
17. Předmětem sporu mezi stranami je otázka, zda byly splněny zákonné podmínky pro vykázaní žalobce, ke kterému bylo přistoupeno dne 18. 6. 2024.
18. Žalobce rozporuje naplnění formálních (ústní forma vykázaní, přítomnost nezúčastněné osoby) i materiálních podmínek (důvodný předpoklad, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti) vykázaní.
19. Podle § 44 zákona o Polici České republiky lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti. Pokud společné obydlí obývá nezletilé dítě, považuje se za ohroženou osobu podle této hlavy. (odst. 1) Vykázání trvá po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení. Vykázání oznámí policista ústně vykázané i ohrožené osobě a vyhotoví potvrzení o vykázaní, které jim předá proti podpisu. Součástí potvrzení o vykázaní je vymezení prostoru, na který se vykázaní vztahuje, uvedení totožnosti ohrožené a vykázané osoby, poučení o právech a povinnostech vykázané osoby a adresa útvaru policie, u kterého si může vyzvednout kopii úředního záznamu o vykázaní. Odmítne-li ohrožená nebo vykázaná osoba potvrzení o vykázaní převzít nebo odmítne-li písemně potvrdit jeho převzetí, policista tuto skutečnost uvede v úředním záznamu. (odst. 3) Není-li vykázaná osoba vykázaní přítomna, poučení o jejích právech a povinnostech v souvislosti s vykázaním jí policista poskytne při prvním kontaktu. Je-li to možné, policista této osobě předá potvrzení o vykázaní, v opačném případě ji poučí o možnosti převzít potvrzení o vykázaní a kopii úředního záznamu o vykázaní u příslušného útvaru policie; součástí poučení je i údaj o adrese tohoto útvaru. (odst. 4)
20. Co se týče formy vykázaní, žalobce výslovně poukazuje na pasáž z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2013, č. j. 9 Aps 11/2013 – 39: „*Vykázání ze společného obydlí*

při postupu dle § 44 odst. 3 zákona o policii nelze provést telefonicky, neboť taková forma nenaplňuje zákonem obligatorně stanovenou podmínku ústnosti tohoto úkonu. Obligatorní ústní forma úkonu je v právu spojena s osobním kontaktem zúčastněných subjektů a je pravidelně odlišena od jeho telefonické podoby, která navíc bez dalšího neumožňuje nezaměnitelné ztotožnění zúčastněných subjektů (policejního orgánu a vykazované osoby).“

21. Zdejší soud na tomto místě považuje za nutné uvést rovněž další pasáž z výše citovaného rozsudku: *„Nejvyšší správní soud si je vědom skutečnosti, na kterou v napadeném rozsudku poukázal městský soud, že dle § 44 odst. 1 věty poslední tohoto zákona je možné tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti. V takovém případě pak policista postupuje dle § 44 odst. 4 zákona o policii, dle kterého „není-li vykázána osoba vykázání přítomna, poučení o jejích právech a povinnostech v souvislosti s vykázáním jí policista poskytne při prvním kontaktu. Je-li to možné, policista této osobě předá potvrzení o vykázání, v opačném případě ji poučí o možnosti převzít potvrzení o vykázání a kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie; součástí poučení je i údaj o adrese tohoto útvaru.“ Možnost vykázání osoby ze společného obydlí v její nepřítomnosti je však v zákoně o policii systematicky koncipována jako lex specialis k řádnému postupu vykázání, které policista provede při osobním kontaktu s vykazovanou osobou. Tento speciální postup je pak třeba aplikovat pouze v případech, kdy se policii nepodaří vykazovanou osobu dohledat nebo kdy se tato před policií dokonce skrývá. V žádném případě však k němu nelze přistoupit v případě, kdy policie má informaci o tom, kde se vykazovaná osoba nachází, a zároveň k jejímu zastižení není zapotřebí vyvinout nepřiměřeně velké úsilí (například nacházeli se vykazovaná osoba v zahraničí). Z tohoto důvodu není možné obhájit telefonické provedení vykázání s odkazem na možnost vykázání osoby v nepřítomnosti.“*
22. V posuzované věci došlo k vykázání osoby v její nepřítomnosti dle § 44 odst. 4 zákona o Policii České republiky. V potvrzení o vykázání ze dne 18. 6. 2024 je uvedeno: *„Násilná osoba se nedostavila na OOP, hovořeno s touto telefonicky, je údajně mimo X a odlétá na dovolenou, ústně vyrozuměn o provedeném vykázání s platností od 10:40 hodin dne 18. 6. 2024.“* Obdobně to pak žalovaná uvádí rovněž ve vyjádření k žalobě – *„úkon (vykázání) byl realizován na OOP v nepřítomnosti vykazaného (ten uvedl, že je toho času v zahraničí a na OOP se nemůže dostavit)“.*
23. Žalobce uvedenou argumentaci, tj. že sdělil, že se nemůže na OOP dostavit z důvodu cesty do zahraničí, nerozporuje. Sám naopak v žalobě uvádí, že *„žalobce v té době již odjížděl na dovolenou do zahraničí, což policistům sdělil (kdy jim 18. 6. 2024 v 10:40 či krátce předtím sdělil, že je již na cestě, nicméně pod tlakem situace nakonec odjezd na dovolenou odložil a téhož dne ve 12:00 se na služebnu dostavil).“*
24. Pokud se tedy žalovaná rozhodla, že jsou dány důvody, aby žalobce ze společného obydlí vykázala a současně jí žalobce při telefonickém hovoru sdělil, že se osobně nemůže na OOP dostavit, neboť je na cestě do zahraničí, neměla žalovaná podle přesvědčení zdejšího soudu jinou možnost než provést vykázání žalobce v jeho nepřítomnosti. Za daných okolností pro takový postup byly splněny podmínky. To ostatně vyplývá také i z výše uvedené citace rozsudku Nejvyššího správního soudu.
25. Žalovaná tak podle zdejšího soudu postupovala v souladu se zákonem. Pro úplnost je potom třeba dodat, že žalobce se i přes původní tvrzení o cestě do zahraničí dne 18. 6. 2024 v 12:00 hodin dostavil na OOP, kde byly provedeny veškeré úkony a podepsal záznam o vykázání a byl řádně poučen. Jak již bylo uvedeno, soud má za to, že v posuzované věci byly naplněny podmínky pro vykázání osoby v její nepřítomnosti. Nicméně i pokud by tyto podmínky

naplněny nebyly, má zdejší soud za to, že osobní přítomnost žalobce na OOP spojená s provedenými úkony by původní vadu formu vykázání zhojila.

26. S výše uvedeným pak úzce souvisí další žalobní námitka, tj. že vykázání nebylo učiněno za přítomnosti nezaujaté osoby.
27. Podle § 47 odst. 2 zákona o Policii České republiky při provádění úkonů souvisejících s vykázáním policista zajistí přítomnost nezúčastněné osoby; to neplatí, hrozí-li nebezpečí z prodlení.
28. V potvrzení o vykázání je uvedeno, že vykázání bylo provedeno za přítomnosti nezúčastněné osoby, bez bližší identifikace této osoby. V písemných námitkách proti vykázání tuto námitku žalobce nevzněl (žalovaný se s ní tedy v posouzení námitek nemusel vypořádat). Ve vyjádření k žalobě žalovaný k tomuto uvádí, že *„potvrzení o vykázání je jednoznačně uvedeno, že vykázání bylo provedeno za přítomnosti nezúčastněné osoby. Žalobce namítá, že tomuto žádná nezúčastněná osoba přítomna nebyla. Je však třeba důrazně upozornit, že k vykázání došlo 18.6.2024 v 10.40 hod. v nepřítomnosti žalobce, jak je uvedeno výše. Dne 18. 6. 2024 ve 12.00 hod., kdy si žalobce převzal veškeré písemnosti související s vykázáním, není již přítomnost nezúčastněné osoby vyžadována. Faktem je, že zákon o policii při výčtu náležitostí Potvrzení o vykázání nepamatuje na povinnost uvést konkrétně nezúčastněnou osobu, která byla přítomna vykázání. V jejím neuvedení tak lze spatřovat pouze administrativní nesrovnalost, která by v žádném případě neměla mít vliv na zákonnost procesu vykázání žalobce.“*
29. Soud však se žalovaným nesouhlasí. Uvést v potvrzení o vykázání pouze obecnou formulaci o přítomnosti nezúčastněné osoby bez její řádné identifikace totiž nedává žádný smysl. Účelem přítomnosti nezúčastněné osoby u vykázání totiž je, aby v případě sporu mezi policií a vykázáním, existoval někdo, kdo by byl schopen nezávisle popsat průběh vykázání. Je tedy třeba, aby bylo známo, kdo byl nezúčastněnou osobou, která byla vykázání přítomna.
30. V daném případě je v potvrzení o vykázání uvedeno, že vykázání bylo provedeno za přítomnosti nezúčastněné osoby, aniž by tato osoba byla jakkoli identifikována. Žádnou identifikaci neposkytla žalovaná ani ve vyjádření k žalobě. Jedná se tak o pochybení správního orgánu. To však samo o osobě neznamena, že je v důsledku toho nezákonné i vykázání.
31. I kdyby totiž soud přistoupil na argumentaci žalobce, že žádná nezúčastněná osoba nebyla vykázání přítomna, žalobce již dále svou argumentaci nerozvíjí v tom smyslu, jak konkrétně by byl tímto porušením zákona zkrácen na svých právech, resp. jaký vliv má toto porušení na zákonnost jeho vykázání.
32. Účel institutu nezúčastněné osoby směřuje primárně k úkonům, které se týkají například místního ohledání, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2024, č. j. 8 As 46/2023 – 115: *„Ostatně i odborná literatura, kterou v této souvislosti stěžovatel v kasační stížnosti cituje, jako typický příklad nezúčastněných osob uvádí sousedy. Jejich přítomnost při úkonech policie na služebně již pak vskutku nedává s ohledem na výše uvedené příliš smysl.“*
33. S ohledem na skutkové okolnosti posuzované věci má zdejší soud za to, že ani případná nepřítomnost nezúčastněné osoby na vykázání, tj. dne 18. 6. 2024 v 10:40 hodin na OOP, by nezpůsobila nezákonnost vykázání žalobce. Jinak řečeno, soud neshledal, že by žalovaná vůči žalobci postupovala se známkami libovůle či svévole a že by žalobce nepřítomností nezúčastněné osoby utrpěl na svých právech.

34. Třetí námitkou žalobce brojí proti důvodnosti vykázání.
35. Podle žalobce z odůvodnění v potvrzení o vykázání nevyplývají žádné skutečnosti ani žádné předchozí útoky, na základě kterých by bylo možno důvodně předpokládat, že by se vykázaný měl dopustit jakéhokoli, tím méně pak nebezpečného útoku proti ohroženým osobám. Hlasitá hádka, při které bohužel může dojít i k nadávkám z obou stran, není důvodem, pro který by mohlo k vykázání dojít.
36. V úředním záznamu ze dne 18. 6. 2024, který žalobce téhož dne ve 12:00 hodin převzal, jsou důvody vykázání podrobně uvedeny: „*Podezřelý Z. H. dne 16.6.2024 v době od 18:55 hod. do 19:35 hod. na adrese trvalého pobytu O. č.p. 1, S. n. S., v místnosti kuchyně a dalších prostor rodinného domu, po vzájemné slovní rozepři slovně vyhrožoval své manželce L. H., se kterou je v rozvodovém řízení a to před nezletilými dcerami N. M. H. a N. E. H., že je "píča, kráva, že jí nafetuje, zničí, posadí do auta a pošle ze srázu, psychicky této vyhrožuje sebráním dětí a jejím umístěním na psychiatrii", dále poškozené L. H. vytrhl z ruky její mobilní telefon v době, kdy si nahrávala jeho ústní vyhrožování své osobě a smazal nahranou komunikaci. Dalším prováděným šetřením Policie ČR bylo zjištěno, že uvedené psychické výhrůžky trvají nejméně od 1.6.2024, kdy se navrátil do společného bydliště na adrese trvalého pobytu O. čp. 1 ze svého bytu v H. B., kam se odstěhoval v průběhu měsíce dubna 2024, kdy dochází opakovaným slovním výhrůžkám v přítomnosti nezletilých dětí... „dům nechci, chci se tam vrátit a bydlet s dětmi, jestli ty tam s námi nebudeš, tak běž, ale bez dětí, mají zde bydliště a ty nemáš žádné předběžné opatření, takže je nesmíš bez mého souhlasu nikam odvézt, v tomhle byznysu jsou i jiní lidé a těm se tvé chování nelíbí, tohle se v našich kruzích nedělá a jsem připravený tě vyřešit. Jiná dohoda nebude, musíš podepsat to zúžení, to byl plán A, plán B je jiný, už jsem ho započal a to bude zlé, plán C je ještě horší i pro děti a plán D nebudu radši ani zmiňovat, co tě čeká". K fyzickému napadení ani škodě na majetku do současné doby nedošlo. Provedenou lustrací informačních systémů PČR bylo zjištěno, že Policie ČR zde řešila pod č.j. KRPJ-143395/TC-2023-161616 dle § 158 odst. 1) tr. řádu podezření ze spáchání přečinu ublížení na zdraví ve stádiu pokusu dle § 146 odst. 1) tr. zákoníku k ust. § 21 odst. 1) tr. zákoníku, kdy provedeným šetřením nebyly zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin a odůvodňující zahájení úkonů tr. řízení dle § 158 odst. 3) trestního řádu a věc byla posouzena jako přestupek proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm. b) z.č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, a 14.12.2023 dle § 74 odst. 3 písm. a) z.č. 250/2016 Sb. předána k projednání přestupku na Městský úřad ve Světlé nad Sázavou, ke vzájemné hadce mezi manželi H., kteří jsou v současné době v rozvodovém řízení, kdy se řeší péče o děti a majetkové vypořádání. Dle oznamovatelky L. H. mělo ze strany manžela docházet k vyhrožování újmou na zdraví a nadávkám, kdy toto si zaznamenala na svůj mobilní telefon, který jí manžel následně sebral a vše vymazal a dle sdělení Z. H. došlo k fyzickému napadení ze strany manželky, která ho měla několikrát udeřit otevřenou dlaní, přičemž celé jednání bylo za přítomnosti nezletilých dětí, na místě nedošlo k újmě na zdraví ani škodě na majetku. Na základě všech zjištěných skutečností, zejména s ohledem na narůstající frekvenci slovního vyhrožování ze strany násilné osoby vůči ohrožené osobě, přítomnosti nezletilých dětí při výhrůžkách, lze předpokládat, že by se podezřelý Z. H. mohl dopustit vůči své manželce nebo nezletilým dětem nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvlášť závažného útoku proti lidské důstojnosti, bylo policistou OOP Světlá nad Sázavou využito oprávnění dle § 44 z.č. 2273/2008 Sb., o Policii ČR, vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen společné obydlí), jakož i z bezprostředního okolí společně obývaného obydlí.“*

37. Na základě uvedeného tak nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že z odůvodnění v potvrzení o vykázání nevyplývají žádné skutečnosti ani žádné předchozí útoky, na základě kterých by bylo možno důvodně předpokládat, že by se měl dopustit jakéhokoli, tím méně pak nebezpečného útoku proti ohroženým osobám. Žalobce přitom uvedený popis skutečností ve své žalobní argumentaci nikterak nerozporuje, např. tím že by tvrdil, že k ničemu takovému nedošlo nebo že se popsání děje odehrály jinak (a nečinil tak ani v písemných námitkách).
38. K tomu zdejší soud poukazuje na principy ovládající řízení před správními soudy, mezi nimiž významné místo zaujímá dispoziční zásada. Je to tedy žalobce, kdo nese v řízení jak břemeno tvrzení, tak břemeno důkazní. Právě žalobce musí v řízení tvrdit a uvádět skutečnosti, které opodstatňují důvodnost podané žaloby. Aby byl žalobce v řízení úspěšný a přesvědčil soud o důvodnosti podané žaloby, musí svou aktivní činností přispět k tomu, aby soud měl dostatek „skutkového materiálu“ pro své rozhodnutí. Pokud žalobce nesplní svoji povinnost tvrzení a povinnost důkazní, nemůže výsledné soudní rozhodnutí vyznět v jeho prospěch (není-li tu dán nějaký důvod, ke kterému by měl soud přihlédnout z moci úřední).
39. Z § 44 odst. 1 zákona o Policii České republiky vyplývá, že policista je oprávněn vykázat osobu ze společného obydlí, jestliže je možné na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se tato osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti.
40. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 5. 2013, č. j. 6 As 62/2012 – 18, k otázce potřebné míry zjištění o nežádoucím jednání osoby uvedl, že „v případě aplikace vykázání podle zákona o Policii ČR [...] je třeba osvědčit toliko existenci „důvodného předpokladu“ budoucího ohrožení chráněných hodnot [...] policejní vykázání má především povahu faktického pokynu, nikoliv rozhodnutí; je příslušníky Policie ČR nezřídka prováděno v časové tísní, navíc v emotivně vypjaté situaci, kdy je třeba s ohledem na míru potenciálního nebezpečí jednat rychle, a přestože lze k vykázání vždy přikročit pouze na základě objektivních skutečností svědčících o pravděpodobnosti budoucího útoku, dostupný rozsah takových objektivních skutečností, které lze v konkrétní chvíli a situaci zjistit, může být do jisté míry omezený (aniž by však bylo rezignováno na splnění klíčového požadavku existence důvodného předpokladu budoucího útoku).[...] onen „důvodný předpoklad“ se musí opírat o konkrétní objektivní skutečnosti, svědčící v případě vykázání o pravděpodobnosti budoucího útoku vykázané osoby. Provedení vykázání se tak nemůže zakládat kupříkladu pouze na subjektivních informacích a výpovědích ohrožené osoby, které nejsou podloženy objektivními skutečnostmi; nicméně takovými objektivními skutečnostmi, které mohou sloužit jako rozumný podklad pro vykázání, mohou být například i viditelná zranění ohrožené osoby, výpovědi sousedů atd. V žádném případě po zasahujících policistech nelze vyžadovat, aby před přikročením k vykázání nabyli úplné jistoty, že pokud násilná osoba nebude vykázána, dopustí se nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti ohrožené osoby, neboť to by vedlo k naprosté neaplikovatelnosti institutu policejního vykázání. Na druhou stranu je třeba připomenout i to, že vykázání nejenže chrání ohroženou osobu a fundamentální hodnoty její osobnosti, ale zároveň znamená citelný zásah do soukromého a rodinného života, tj. do základních práv, vykázané osoby; proto k němu nemůže být přistupováno svévolně a bez jakéhokoli uvážení.“

41. V posuzované věci bylo pro žalovanou stěžejní podání vysvětlení L. H. (manželky žalobce) ze dne 17. 6. 2024 na OOP. Podle žalované bylo z jejího vyjádření jednoznačně patrné rizikové chování žalobce směrem k ní. Důvodnost vykázaní byla podpořena i postojem právní zástupkyně L. H. JUDr. Suzan Vonešové, která vyjádřila obavy o život a zdraví své klientky a jejích nezletilých dětí a obávala se možného naplnění výhrůžek žalobce. Z úředního záznamu ze dne 18. 6. 2024 vyplývá, že téhož dne v 8:00 hodin JUDr. Suzan Vonešová volala na OOP a uváděla, že žalobce jí minulý týden telefonoval, byl arogantní a sděloval jí různé nepřímé výhrůžky, které směřovaly vůči L. H. Žalobce jí měl také vyhrožovat, že děti do své péče nedostane, „když je nebude mít on, tak rozhodně ani ona“. Nelze přehlédnout ani to, že již 16. 6. 2024 byla hlídka Policie České republiky volána do místa bydliště žalobce (nejprve jeho manželkou, která se obávala, že bude napadena žalobcem, a poté žalobcem, který sděloval, že byl naopak on napaden manželkou). Hlídka věc předala k vyřízení jako přestupek proti občanskému soužití.
42. Soud se tak ztotožnil se závěrem, který učinila žalovaná, že na základě všech zjištěných skutečností, s ohledem na narůstající frekvenci slovního vyhrožování ze strany žalobce vůči jeho manželce, navíc v přítomnosti nezletilých dětí, lze předpokládat, že by se žalobce mohl dopustit vůči své manželce nebo nezletilým dětem nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti. Existoval tak dostatečný důvodný předpoklad možného budoucího ohrožení. Vykázaní tak bylo provedeno v souladu se zákonem.

V. Shrnutí a náklady řízení

43. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
44. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. listopadu 2024

Petr Šebek v. r.
předseda senátu